

ODLUKA O NEPRIHVATLJIVOSTI

Datum usvajanja: 10. April 2013. godina.

Slučaj br. 2012-16

Kristian Kahrs

Protiv

EULEX-a

Komisija za razmatranje ljudskih prava je na zasedanju 08. i 10. aprila 2013. godine sa sledećim prisutnim članovima:

G-đa Magda MIERZEWSKA, predsedavajući član
G-din Guénaél METTRAUX, član
G-đica Katja DOMINIK, član

Uz asistenciju
G-din John J. RYAN, viši pravni službenik
G-đica Joanna MARSZALIK, pravni službenik
G-din Florian RAZESBERGER, pravni službenik

Uzevši u obzir gore spomenutu žalbu, predstavljenu u skladu sa Zajedničkom akcijom Saveta 2008/124/CFSP koja datira od 04. februara 2008. god., EULEX-ovim Konceptom odgovornosti koji datira od 29. oktobra 2009. god. o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava i Pravilnika o radu Komisije prema poslednjim izmenama od 15. januara 2013. godine,

Nakon većanja, donosi sledeću odluku:

I. POSTUPAK PRED KOMISIJOM

1. Žalba je podneta elektronskim putem Komisiji 17. oktobra 2012. godine. Dana 20. oktobra 2012. godine, podnosilac žalbe je poslao jedno elektronsko pismo određenim kosovskim organima vlasti, koje je takođe prosledio i Komisiji, uz šta je i dostavio dodatna dokumenta.
2. Dana 16. januara 2013. godine, Komisija je odlučila da obavesti Šefa Misije (ŠM) EULEX-a na Kosovu o toj žalbi, pozivajući ga da podnese pismene komentare o žalbi. Zapažanja ŠM-a su stigla 01. marta 2013. godine. Ona su nakon toga prosleđena podnosiocu žalbe radi njegovih komentara. Dana 10. marta 2013. godine, podnosilac žalbe je podneo

naknadna zapažanja koja su prosleđena ŠM-u radi informisanja. Nikakva dalja zapažanja nisu tražena.

II. ČINJENICE

3. Žalba je podneta kao jedna "zvanična žalba na Kosovsku policiju (KP) i Prištinski opštinski sud". Podnosilac žalbe radi kao novinar, sa prebivalištem u Beogradu. Navodi se da je 03. avgusta 2012. godine u 10:00 časova podnosilac žalbe otišao u policijsku stanicu #3 u Prištini kako bi se sastao sa KP policajcem koji je srpskog porekla, pošto je želeo da razgovara o pretnjama koje su navodno upućene njemu i tom srpskom KP policajcu nakon što je on objavio članak o incidentima na Vidovdanskoj proslavi na Gazimestanu 28. juna 2012. godine.
4. Navodi se da je podnosilac žalbe bio uhapšen u Policijskoj stanici #3. Podnosilac žalbe tvrdi da je bio optužen shodno članu 171. Privremenog krivičnog zakona na Kosovu ("Neovlašćeno fotografisanje i ostala snimanja"). Podnosilac žalbe tvrdi da je 29. juna 2012. godine već bio osuđen i kažnjen za neovlašćeno slikanje na vidovdanskoj proslavi sa 500 evra tako da je za „istu stvar kažnjen dva puta“.
5. Pošto nije bio u mogućnosti da dobije svog advokata, KP mu je obezbedila advokata po dužnosti koji je govorio srpski jezik. Podnosilac žalbe tvrdi da je pomoć koju je dobio od tog advokata bila potpuno nezadovoljavajuća i da on čak nije bio ni obavešten o imenu tog advokata.
6. Navodi se da su u 14:30 časova, službenici KP-a iz odeljenja za kibernetički kriminal ispitali podnosioca žalbe i nakon toga mu oduzeli kompjuter, dva mobilna telefona i kameru. Podnosilac žalbe tvrdi da je oduzimanje njegovih stvari sprovedeno bez sudskog naloga tako da je protivzakonito. Oduzete stvari su mu na kraju i vraćene u norveškoj ambasadi 16. oktobra 2012. god.
7. Podnosilac žalbe dalje navodi da se susreo dok je bio u policijskoj stanici #3 sa "jednim švedskim i jednim grčkim policajcem iz EULEX-a". Tvrdi se da je jedan od EULEX-ovih policajaca "podsetio KP da konfiskuje [moj] kompjuter", i na taj način prekršio prava podnosioca žalbe "podstičući" oduzimanje njegove svojine.
8. Navedeno je da je kosovska policija podnosiocu žalbe stavila lisice i odvela ga u pritvorni centar u policijskoj stanici #1. Podnosilac žalbe tvrdi da on nije imao pristupa dokumentima na osnovu kojih su iznete optužbe protiv njega. Navodi se da mu je nakon toga dodeljen drugi advokat za pravnu pomoć. Njegov novi advokat navodno nije pružio odgovarajući savet u odbranu samog žalioca.
9. Podnosilac žalbe tvrdi da je proveo preko 48 sati u pritvoru i izveden je pred sudiju Opštinskog Suda u Prištini u lisicama, u 10:25 časova u nedelju, 05. avgusta 2012. godine. Navodi se da nije imao prilike da se

brani i da nije pre toga imao pristupa pravobraniocu. Podnosilac žalbe tvrdi da mu je sudija rekao da je "navodno prekršio član 171", ali on nije dobio pismeni dokument na njemu razumljivom jeziku.

10. Navodi se da je pravobranilac podnosioca žalbe stigao kasno na sudskom ročištu i da su i advokat žalioca i sudija rekli žaliocu da čuti i nisu mu dozvolili da "ospori bilo šta izrečeno zato što [je sve] unapred bilo odlučeno".
11. Dalje se navodi da je podnosilac žalbe bio prisiljen da potpiše svoje priznanje na albanskom jeziku, pošto bi u suprotnom bio poslat u pritvornom centru na dva ili tri dana gde bi čekao da se priznanje prevede. Nakon što je potpisao dokument, podnosilac žalbe je nameravao da pozove svoju ambasadu na Kosovu ili EULEX na Kosovu, ali su ga iz KP-a dovezli do administrativnog prelaza na Merdare i oslobodili.

III. ŽALBE

12. Podnosilac žalbe traži objašnjenje zašto EULEX nije preduzeo korake kako bi zaštitio njegovu imovinu tokom incidenta. U tom pogledu, podnosilac žalbe se poziva na član 12. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima i na član 17. Međunarodne povelje o političkim i građanskim pravima. On se žali da mu je imovina oduzeta na nezakonit način.
13. Pored toga podnosilac žalbe tvrdi da je uhapšen i kažnjen duplo za jedan isti prekršaj, da je bio prisiljen da potpiše priznanje i da su mu osnovna prava na pravično suđenje uskraćena, naročito, njegovo pravo da mu se obezbede informacije na jeziku koji on razume o prirodi i uzroku optužbi koje su upućene protiv njega, da ima dovoljno vremena i uslova za pripremu svoje odbrane kao i pravo da efektivno pravno zastupanje.

IV. ZAKON

Podnesci od strane stranaka

14. U svojim podnescima, EULEX tvrdi da žalba ne spada unutar sfere sprovođenja izvršnog mandata EULEX-a i da zbog toga treba biti proglašena neprihvatljivom. EULEX tvrdi da je KP uhapsila podnosioca žalbe i oduzela mu stvari prema nalogu izdatom od strane javnog tužioca a u skladu sa tekućom istragom vezanom za pretnje upućene policajcu KP-a putem *facebook*-a.
15. EULEX je priznao da su policajci EULEX-a bili prisutni u policijskoj stanici u datom trenutku. Takođe je od strane EULEX-a izjavljeno da su ti isti policajci bili prisutni samo u savetodavnom svojstvu sprovodeći

svoje obaveze praćenja, podučavanja i savetovanja (PPS) kako bi pomogli KP-u. Dalje se navodi da policajci EULEX-a koji su bili prisutni u policijskoj stanici u kritičnom trenutku nisu činili deo izvršnog lanca komandovanja. Izvršno ovlašćenje je ostalo da leži na KP-u koji su bili odgovorni da sprovedu nalog tužioca u delo shodno članu 6. Zakona o policiji. U tom pogledu, navodi se da EULEX nije sproveo izvršne funkcije u pogledu rada kosovskog javnog tužioca koji je izdao nalog u ovom slučaju na osnovu njegovih/njenih odgovornosti.

16. Pored toga, EULEX tvrdi da nije bilo potrebe da policajci iz EULEX-a intervenišu tako što bi primenili bilo koji oblik ograničene izvršne funkcije, naročito pošto je oduzimanje stupilo na snagu u skladu sa kosovskim zakonom – u skladu sa nalogom tužioca koji nije bio nezakonit. Osim toga, podnosilac žalbe ima mogućnost da zatraži obeštećenje unutar kosovskog pravnog sistema gde bi mogao da se posluži pravnim lekovima koji su na snazi.
17. Što se tiče EULEX-ovih obaveza u pogledu PPS-a, čak i da je postojala osnova da se sumnja da su postupci KP-a koji su preduzeti nad podnosiocem žalbe nezakoniti, EULEX ne bi mogao u sklopu svog mandata da spreči KP da se pridržava naloga tužioca, kao što bi i bilo koje takvo intervenisanje dovelo do zamene autoriteta kosovskih institucija za vladavinu prava.
18. Dalje se navodi da bi razumno tumačenje u skladu sa mandatom Misije, vezano za pružanje pomoći kosovskim institucijama vladavine prava, u stvari bilo da omogući da postojeći pravni lekovi i mehanizmi unutar njihovog zakonodavnog okvira budu operativni i, što se misije tiče, da intervenišu samo ukoliko ti pravni lekovi i mehanizmi ne funkcionišu kako treba ili ukoliko sistem ima grešku i čini iste neefikasnim.
19. Dalje se navodi da bi EULEX jedino mogao napraviti izuzetak u onim situacijama gde se može prihvatiti nastajanje pozitivne obaveze za intervenisanjem i da odstupi od obaveze čekanja reakcije kosovskog pravnog sistema u primenjivanju dostupnih pravnih lekova u određenim situacijama. Međutim, takvi slučajevi bi trebali da budu ograničeni, u pogledu aktivnosti PPS-a EULEX-a, u situacijama gde bi hitna intervencija bila neophodna u pogledu važnosti prava koje je ugroženo (npr. prava zaštićena članovima 2. i 3. Evropske konvencije za ljudska prava i osnovne slobode) zato što se reakcija kosovskih institucija smatra zakasnelom i stoga onemogućenom da osigura prikladnu zaštitu prava za koje postoji rizik da se nepopravljivo prekrši.
20. EULEX je zaključio da pitanje ovog slučaja ne spada unutar mandata Komisije i da zbog toga slučaj treba da bude proglašen neprihvatljivim.
21. U svom odgovoru, podnosilac žalbe je ponovio da je KP protivzakonito oduzela njegovu svojinu. Podnosilac žalbe je izjavio da u OEBS-ovim smernicama za delovanje policije u pogledu medija stoji u tački 4. da "policija ne može da oduzme profesionalnu opremu ili materijale od

novinara osim ukoliko to bude pokriveno nalogom iz suda. Materijali koji se mogu konfiskovati u skladu sa krivičnim zakonikom ili koji mogu da služe kao dokaz u jednom krivičnom postupku mogu se privremeno oduzeti i predati sudu radi bezbednosti čuvanja istih”.

22. Podnosilac žalbe tvrdi da mu je KP oduzela opremu bez “sudskog naloga” i da slučaj treba da bude prihvatljiv “zbog aktivne uloge koju je EULEX imao u ovom slučaju”.

Procena Komisije

23. Pre razmatranja žalbe o njenoj osnovanosti, Komisija treba da odluči da li da prihvati žalbu, uzevši u obzir kriterijume prihvatljivosti koji su određeni pravilom 29. iz Pravidnika o radu.
24. Komisija može da ispita žalbe koje se odnose na kršenja ljudskih prava od strane EULEX-a na Kosovu tokom sprovođenja svog izvršnog mandata u sektorima policije, pravosuđa i carine, kao što je i definisano pravilom 25, stavka 1. u njihovom Pravidniku o radu.
25. Okolnosti u ovom slučaju vezuju se za postupke preduzete od strane policajaca EULEX-a koji rade unutar odeljenja za jačanje u sklopu Misije. U tom pogledu, uočeno je da je ŠM priznao da je osoblje EULEX-a bilo prisutno u vreme i na mestu incidenta.

Korektivna ovlašćenja

26. Kao što je već navedeno od strane EULEX-a u [*Bahadur i ostali protiv EULEX-a*](#), 2011-02, od 14. septembra 2011. godine, par. 39, “*Policija EULEX-a zadržava korektivni kapacitet, koji je posebna vrsta izvršnih vlasti. Takva ovlašćenja se mogu koristiti u vezi sa bilo kojim kršenjem ljudskih prava i neodgovarajućim operativnim ili administrativnim odlukama donetim od strane kosovske policije*”.
27. Komisija konstatuje objašnjenje od strane EULEX-a da su njihovi policajci koji su bili prisutni na licu mesta navodnog incidenta u stvari imali ulogu savetodavnog kapaciteta i sprovodili su odgovornosti PPS-a.
28. Komisija dalje konstatuje, kao što je navedeno od strane EULEX-a, da aktivnosti PPS-a mogu da nose jednu dozu pozitivne obaveze koja bi mogla da stupi na snagu onda kada je potreba za hitnom intervencijom neophodna u pogledu zaštićenog prava.
29. U tom smislu Komisija nalazi važnim pristup koji je razvijen od strane Suda a koji ukazuje na to da u skladu sa EKLJP-om u određenim dobro definisanim okolnostima pozitivna obaveza može da nastane u određenom delu ovlašćenja kako bi preduzeli preventivne operative mere kako bi zaštitili određenu osobu. U tom smislu sud je konstatovao, u pogledu slučajeva koji se odnose na pravo na život, da “imajući na umu poteškoće koje su uključene u rad policije u modernom društvu,

nepredvidljivost ljudskog ponašanja i operativne izbore koji se moraju doneti u pogledu prioriteta i resursa, jedna takva obaveza mora biti interpretirana na način na koji ne nameće vlastima jedan nemoguć ili nesrazmeran teret. Prema tome, ne može se svaki naveden rizik po život da navede organe vlasti da primene operativne mere koje se propisuju Konvencijom kako bi sprečili da se taj rizik ostvari. Još jedno važno zapažanje jeste potreba da se osigura da policija primeni svoja ovlašćenja kako bi kontrolisala i sprečila krivično delo na način koji u potpunosti poštuje prikladan proces i druge garancije koje opravdano nameću ograničenja u skupu njihovih postupaka kako bi ispitali krivično delo i da prekršioce dovedu pre lice pravde, uključujući i garancije koje su navedene u članu 5. i 8. date Konvencije” (vidi, između ostalih autoriteta *Osman protiv UK-a*, odluka od 28. oktobra 1998. godine, par. 115. itd.).

30. Imajući na umu ograničen mandat EULEX-a Komisija shvata da se oni ne mogu smatrati odgovornim za neuspeh u pružanju garancija za jednu efektivnu zaštitu ljudskih prava kao takvih na Kosovu i da nemoguć i nesrazmeran teret u pogledu rada policije ne može biti nametnut Misiji. Međutim konstatovano je da je obaveza EULEX-a u skladu sa Udruženim postupkom Saveta da osigura da svoje aktivnosti sprovode u skladu sa međunarodnim standardima u pogledu poštovanja ljudskih prava (vidi član 3. (i), Udruženi postupak Saveta 2008/124/CFSP). Dakle, ograničavajući obaveze Misije koje su nastale iz konteksta PPS-a samo u situacijama neposredne i ozbiljne pretnje kršenja člana 2. i 3. ne samo da bi bilo nespojivo sa karakterom EULEX-a kao Misije vladavine prava, već bi ugrozilo opštu efikasnost zaštite ljudskih prava na Kosovu. Pored toga, napomenuto je da optuženi nije pružio nikakvu pravnu osnovu za ovaj argument, bilo da je proisteklo iz Zajedničkog postupka Saveta ili operativnog plana Misije ili bilo kog drugog pravnog autoriteta.
31. Prema tome Komisija zaključuje da unutar značenja PPS-a obaveza službenika EULEX-a da deluju kako bi sprečili kršenja ljudskih prava može se reći da stupa na snagu onda kada su suočeni sa pretnjom bilo kog neposrednog i ozbiljnog kršenja individualnog prava, bez obzira na predmetno pitanje dotičnog prava. Priroda reagovanja bi trebala da bude prikladna okolnostima i, kadikad, da zavisi od toga koje pravo ili prava su u pitanju i o ozbiljnosti pretnji koje ugrožavaju ta prava.
32. Osvrnuvši se na okolnosti ovog slučaja, Komisija konstatuje da su policajci iz EULEX-a koji su bili prisutni tokom navedenog incidenta u stvari delovali u skladu sa kapacitetom PPS-a. Komisija je mišljenja da u ovom slučaju okolnosti na koje se žalba odnosi nisu takve da mogu da izazovu obavezu službenika EULEX-a da interveniši i deluju u popravnom ili korektivnom svojstvu. Konstatovano je u vezi sa tim da nije bilo argumenata, a kamoli da je dokazano, da podnosilac žalbe nije imao na raspolaganju pravna sredstva gde se mogao obratiti povodom pitanja nezakonitog oduzimanja njegove svojine. Niti je dokazano da u okolnostima ovog slučaja dostupan pravni lek ne bi delovao, iz nekih specifičnih razloga u vezi sa slučajem. Dalje je konstatovano da

podnosilac žalbe nije bio životno ugrožen. Niti je bio izložen pretnji njegovog ličnog integriteta. Nije korišćena nikakva pretnja upotrebe fizičke sile nad njim. Nije bio verbalno zlostavljan. Pravo koje se odnosi na neometano uživanje u svojoj imovini. Komisija saoseća sa činjenicom da je zaplenjen materijal podnosioca žalbe, odnosno njegova kamera i kompjuter, korišćen u profesionalne svrhe. Ipak, nije bilo predstavljeno da je novčana vrednost bila veoma visoka ili da je bilo koja ozbiljna šteta naneta za koju on nije mogao da traži nadoknadu. U poslednjoj analizi, iste su mu vraćene.

33. Osvrnuvši se na činjenice iz slučaja u celini Komisija je mišljenja da situacija na koju se podnosilac žalbe žali nije stvorila situaciju koja bi obavezala policajce EULEX-a da intervenišu zajedno sa lokalnim vlastima, kako bi zaustavili ili sprečili kršenje ljudskih prava žalioca.
34. Stoga se ovaj deo žalbe proglašava neprihvatljivim.
35. Ostala pitanja izneta od strane žalioca odnose se na njegove navode da je uhapšen od strane KP-a i kažnjen dva puta za isti navodni prekršaj, da je bio primoran da potpiše priznanje i da su mu osnovna prava za pravično suđenje uskraćena. Komisija konstatuje da nije prikazano čak ni potvrđeno da je EULEX na Kosovu bio uključen u bilo kom svojstvu u pomenutim okolnostima slučaja (vidi [Mustafa protiv EULEX-a](#), 2011-03, od 08. aprila 2011. godine, u par. 22).
36. Ishod ovoga je da, pitanja koja se odnose na ovaj deo žalbe ne spadaju unutar sfere izvršnog mandata EULEX-a na Kosovu.

IZ TIH RAZLOGA, KOMISIJA JEDNOGLASNO

Nalazi žalbu da spada van pravne nadležnosti Komisije unutar značenja člana 29. (d) iz Pravilnika o radu iste, i

PROGLAŠAVA ŽALBU NEPRIHVATLJIVOM.

U ime Komisije,

John J. RYAN
Viši pravni službenik

Magda MIERZEWSKA
Predsedavajući član